

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
Қазақстан халқы
Ассамблеясының депутаттарына
Ш.Х. Хахазовқа
С.А. Абдрахмановқа
В.К. Божкоға
Н.В. Жумадильдаеваға
Р.У. Кимге
А.С. Мурадовқа
Н.Г. Микаелянға
Ш.У. Нурумовқа
Ю.Е. Тимощенкоға

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі *(әрі қарай – ҚР ҚМ)*, 2020 жылғы 23 қыркүйектегі №ДЗ-134 сұрау хатын қарастырып, келесіні хабарлайды.

Қазіргі уақытта ҚР ҚМ «Салықтық әкімшілендіруді реформалау» жобасы аясында Мемлекеттік кірістер комитетінің *(әрі қарай – ҚР ҚМ Комитеті)* «Интеграцияланған деректер қоры» ақпараттық жүйесін *(әрі қарай – ИДҚ АЖ)* әзірленді.

Осы жүйені енгізудің артықшылықтары:

- мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерімен онлайн интеграция;
- жеке тұлғалар салықтарының орталықтандырылған есебі *(бұрын салықтарды есептеуді әрбір салық органы жергілікті жүйелерде дербес жүргізілген)*;
- есептелген және алдағы төлемдер туралы хабарландырулардың түрлі тәсілдерін қолдану мүмкіндігі *(СМС-хабарламалар, e-gov.kz порталдағы жеке кабинет арқылы)*.

Сонымен бірге, мемлекеттік органдармен онлайн интеграцияның арқасында бұрын болған мәселелерді шешу мүмкін болды, соның ішінде:

- орталықтандырылған деректер базасы болмауы және жергілікті деректер базасы ажыратылмағандығы *(бұрын салық салу объектілері бойынша мәліметтер осы өңірде тіркелген объектілер бойынша ғана берілген)*;

- өзекті мәліметтермен алмасудың және мемлекеттік органдармен кері байланыстың болмауы (*мәліметтер мен есептелген салық сомаларын өзектендіру салық органдарының жазбаша сұрау хаты бойынша немесе салық төлеушімен ұсынған құжаттардан кейін жүргізілді*). Интеграцияның арқасында тіркеу, тіркеу есебінен шығару және салық салу объектілері бойынша деректерді өзгерту жөніндегі мәліметтер онлайн режимде беріледі.

Салық салу объектілері туралы ақпаратты беру мақсатында ИДҚ АЖ мен мемлекеттік органдардың АЖ арасында интеграция жүзеге асырылды. Бүгінгі күні Әділет министрлігінің «Жеке тұлғалар» (*жеке тұлғалар туралы мәліметтер алу бойынша*), «Заңды тұлғалар» (*заңды тұлғалар туралы мәліметтер алу бойынша*), «Жылжымайтын мүлік тіркелімі» (*жылжымайтын мүлік туралы ақпарат алу бойынша*) мемлекеттік деректер базасы АЖ-мен, Ішкі істер министрлігі Әкімшілік полиция комитетінің (*әрі қарай – ИМ ӘПК*) «Сервис орталығы» АЖ (*көлік құралдарын тіркеу және есептен шығару туралы ақпарат алу бойынша*), Ауыл шаруашылығы министрлігінің «Мемлекеттік жер кадастры» АЖ (*жер учаскелері туралы ақпарат алу бойынша*), Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Көлік комитетінің «Транспорт мәліметтер базасы және көлік қауіпсіздігінің мониторингі» АЖ (*су көлігі және теміржол туралы ақпарат алу бойынша*) онлайн-интеграция жүзеге асырылды.

Осы интеграциялар шеңберінде ҚР ҚМ және басқа да мемлекеттік органдардың өкілдері кіретін деректер базасын өзектендіру жөніндегі жұмыс тобы 25 млн. астам мәліметтерді өңдеді және 3,6 млн. астам қате мәліметтерді өзектендірді.

Сонымен бірге, бүгінгі күні жеке тұлғаның тікелей жүгінуін талап ететін мәліметтерді өзектендіру қалды.

Осыған байланысты ҚР ҚМ Мемлекеттік органдармен бірлесіп «e-Salyq» мобильдік қосымшасында уәкілетті мемлекеттік органға онлайн режимде түзетуге өтініш беруге мүмкіндік беретін, салық салу объектілері бойынша қате мәліметтерді түзету сервисі (*бұдан әрі – түзету сервисі*) іске асырылды. Бүгінгі күні түзету сервисі арқылы түзетуге 7 312 өтініш келіп түсті.

Қазіргі уақытта ИДҚ АЖ тәжірибелік пайдалануда, өнеркәсіптік пайдалануға енгізу келесі жылға жоспарланып отыр.

Тәжірибелік пайдалану шеңберінде ҚР ҚМ комитеті алғаш рет 2019 жылға жеке тұлғалардың көлік құралдарына орталықтандырылған салық есептеуді жүргізді, оның нәтижесінде жеке тұлғалардан салық есептеу бойынша шағымдар келіп түсті, оларды келесі санаттарға бөлуге болады:

Бірінші санат 5 және одан да көп жыл бұрын сатылған, оның ішінде бас сенімхат бойынша берілген көлік құралдарына салық есептеуге қатысты. Түзету сервисі арқылы 5 және одан да көп жыл бұрын сатылған автомобильдер бойынша 945 өтініш немесе 13%-ы келіп түсті.

Осындай шағымдар бойынша есептелген салықтың негізділігін және салық берешегінің бар-жоғын тексеру мақсатында ҚР ҚМ Комитетімен әрбір осындай жағдай бойынша ИМ ӘПК-мен бірге ақпарат салыстырылады.

Сонымен бірге, осы шағымдар бойынша, уәкілетті органның ақпараты бойынша, аталған адамдарға арналған көлік құралдарының болуы расталады.

Тиісінше, мемлекеттік кірістер органымен жүргізілген есеп-қисаптар қате емес, сондай-ақ, мемлекеттік кірістер органдары салық есептеулер жүргізбеуге заңды негіз жоқ.

Сонымен бірге, Ішкі істер Министрдің 2014 жылғы 25 қарашадағы №862 бұйрығымен бекітілген автокөлік құралдарын сәйкестендіру нөмірі бойынша тіркеу ережелеріне сәйкес, меншік құқығы Азаматтық кодекспен реттелетіндігін ескертеміз. Азаматтық кодекстің нормаларына сәйкес мүлікті басқа адамға сенімхат бойынша беру меншік құқығын иеліктен шығару болып табылмайды, бірақ басқа адамға бұл автокөлікті жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдарда жүргізу (билік ету) құқығын береді.

Мұндай көлік құралдарының иелері оларды тіркеуден шығару үшін уәкілетті органға жүгінуі керек, өйткені көлік құралын есептен шығару және тіркеу бойынша кез-келген тіркеу әрекеттері көлік иесінің өтініші бойынша және оның тікелей қатысуымен жүзеге асырылады.

Сонымен бірге, қазіргі уақытта ҚР ҚМ түзету сервисін енгізу шеңберінде ИМ ӘПК-мен бірлесіп осы мәселені шешу үшін жұмыстар жүргізілуде.

Екінші санат 2020 жылы сатылған және тіркеуден шығарылған көлік құралдарына қатысты, бірақ олардың иелеріне салық берешегі туралы хабарламалар келді. Оның ішінде, 2020 жылы сатылған автомобильдер бойынша түзету сервисі арқылы 6 367 өтініш немесе 87% түсті.

Салық заңнамасына сәйкес салық органдары салықты есепті салық кезеңінен кейінгі жылдың 1 наурызынан кешіктірмейтін мерзімде есептейді, яғни 2019 жылға салықты есептеу ағымдағы жылдың 1 наурызына дейін жүргізілуі тиіс.

Алайда, ағымдағы жылдың басында жаһандық пандемияға сәйкес елдегі эпидемиологиялық жағдайға байланысты 2019 жылға салық есептеуді ағымдағы жылдың тамызына дейін кейінге қалдыру туралы шешім қабылданды. Осы кезеңде көптеген көлік иелері көлік құралдарын 2019 жылға салық төлемей есептен шығарды, өйткені олар 2019 жылға арналған салық берешегі туралы ақпарат ала алмады.

Осындай жағдайларды болдырмау үшін, қазіргі уақытта ҚР ҚМ тіркеу есебінен шығару кезінде автомобильді иеленудің нақты айларының саны үшін бюджетке төленуге жататын салық сомасын автоматты түрде есептеуге мүмкіндік беретін сервис әзірленуде, бұл өз кезегінде көлік құралын есептен шығару кезінде салықты төлемеу тәуекелдерін азайтуға мүмкіндік береді. Аталған сервисті әзірлеудің аяқталу мерзімі – ағымдағы жылдың 15 қарашасы.

Мемлекеттік кірістер органдары салық міндеттемесін орындау бойынша түсіндіру жұмыстарын, оның ішінде халық арасында салық сауаттылығын арттыру бойынша бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды тұрақты негізде жүргізеді.

ҚР ҚМ салықтық әкімшілендіруді одан әрі цифрландыру және салық төлеуді жеңілдету бойынша жұмыстарды жалғастыруда.

№ исх: 001-ЖТ/Д-5344 от:
22.10.2020

Құрметпен,
Министр

Е. Жамаубаев

орын. Р.Г. Карлов, тел. 71-79-12

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

№ _____

Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
от Ассамблеи народа Казахстана
Хахазову Ш.Х.
Абдрахманову С.А.
Божко В.К.
Жумадильдаевой Н.В.
Киму Р.У.
Мурадову А.С.
Микаелян Н.Г.
Нурумову Ш.У.
Тимошенко Ю.Е.

Уважаемые депутаты!

Министерство финансов Республики Казахстан (*далее - МФ РК*), рассмотрев запрос от 23 сентября 2020 года №ДЗ-134, сообщает следующее.

В настоящее время МФ РК в рамках проекта «Реформирование налогового администрирования» разработана информационная система «Интегрированная база данных» (*далее – ИС ИБД*) Комитета государственных доходов Министерства финансов РК (*далее – Комитет МФ РК*).

Преимуществами внедрения данной системы являются:

- онлайн интеграция с информационными системами государственных органов;
- централизованный расчёт налогов физических лиц (*ранее исчисление налогов производилось в локальных системах каждым налоговым органом самостоятельно*);
- возможность применения различных способов оповещений о начисленных и предстоящих платежах (*через СМС-уведомления, личный кабинет на портале e-gov.kz*).

Кроме того, благодаря онлайн интеграции с государственными органами удалось в значительной мере решить ранее имевшиеся проблемы, в том числе:

- отсутствие централизованной базы данных и разрозненность локальных баз данных (*ранее сведения по объектам налогообложения*

передавались только по тем объектам, которые зарегистрированы в данном регионе);

- отсутствие обмена актуальными сведениями и обратной связи с государственными органами (*актуализация сведений и исчисленных сумм налогов происходила по письменному запросу налоговых органов либо после предоставления подтверждающих документов самим налогоплательщиком*). Благодаря интеграции сведения по регистрации, снятию с регистрационного учета и изменению данных по объектам налогообложения передаются в онлайн режиме.

На сегодня реализованы онлайн интеграции с ИС Государственная база данных «Физические лица» (*по получению данных о физических лицах*), «Юридические лица» (*по получению данных о юридических лицах*), «Регистр недвижимости» (*по получению сведений по объектам недвижимости*) Министерства юстиции, ИС «Сервисный центр» (*по получению сведений о регистрации и снятии с учета транспортных средств*) Комитета административной полиции Министерства внутренних дел (*далее – КАП МВД*), ИС «Государственный земельный кадастр» (*по получению сведений по земельным участкам*) Министерства сельского хозяйства, ИС «Транспортная база данных и мониторинга безопасности перевозок» (*по получению сведений по водному транспорту и железно-дорожным составам*) Комитета транспорта Министерства промышленности и инфраструктурного развития.

В рамках данных интеграций рабочей группой по актуализации баз данных, в которую вошли представители МФ РК и других государственных органов, **обработано более 25 млн. сведений и актуализировано свыше 3,6 млн. ошибочных сведений.**

Вместе с тем на сегодня остаются сведения, актуализация которых требует непосредственного обращения физического лица.

В этой связи МФ РК совместно с государственными органами в мобильном приложении «e-Salyq» реализован сервис корректировки ошибочных сведений по объектам налогообложения (*далее – сервис корректировки*), позволяющий в онлайн режиме подать заявление на корректировку в уполномоченный государственный орган. На сегодня через сервис корректировки поступило 7 312 заявок на корректировку.

В настоящее время ИС ИБД находится в опытной эксплуатации, ввод в промышленную эксплуатацию планируется в следующем году.

В рамках опытной эксплуатации Комитетом МФ РК впервые проведено централизованное начисление налога на транспортные средства физических лиц за 2019 год, в результате которого поступили жалобы от физических лиц по начислению налога, которые можно разделить на следующие категории:

Первая категория касается начисления налога по транспортным средствам, которые по словам владельцев были проданы 5 и более лет назад, в том числе переданным по генеральной доверенности. Через сервис корректировки поступило 945 заявок или 13% по автомобилям, проданным в 5 и более лет назад.

В целях проверки обоснованности начисления налога Комитетом МФ РК по каждому такому случаю проводится сверка сведений совместно с КАП

МВД. При этом наличие транспортных средств у данных лиц по сведениям КАП МВД подтверждается.

Соответственно начисления, проведенные органом государственных доходов, не являются ошибочными, а также у органов государственных доходов нет законных оснований не проводить начисление налога.

При этом стоит отметить, что согласно Правилам регистрации механических транспортных средств по идентификационному номеру, утвержденным Приказом Министра внутренних дел №862 от 25.11.2014 года, право собственности регулируется Гражданским кодексом. Согласно нормам Гражданского кодекса, передача имущества другому лицу по доверенности не является отчуждением права собственности, а дает право другому лицу управлять (распоряжаться) данным автомобилем по дорогам общего пользования.

Владельцам таких транспортных средств необходимо обратиться в уполномоченный орган для снятия их с регистрационного учета, так как любые регистрационные действия по снятию и постановке на учет транспортного средства производятся по заявлению автовладельца и при его непосредственном участии.

Вместе с тем в настоящее время в рамках внедрения сервиса корректировки МФ РК совместно с КАП МВД проводятся работы для решения данной проблемы.

Вторая категория касается транспортных средств, которые проданы и сняты с регистрационного учета в 2020 году, однако их владельцам пришли уведомления о налоговой задолженности. В том числе через сервис корректировки поступило 6 367 заявок или 87% по автомобилям, проданным в 2020 году.

В соответствии с налоговым законодательством налоговые органы производят исчисление налога в срок не позднее 1 марта года, следующего за отчетным налоговым периодом, то есть исчисление налога за 2019 год должно было быть произведено до 1 марта текущего года.

Однако, в связи со сложившейся эпидемиологической обстановкой в стране в начале текущего года из-за глобальной пандемии, было принято решение отложить начисление налога за 2019 год до августа текущего года. В этот период многие владельцы снимали с учета свои транспортные средства без оплаты налога за 2019 год, так как не имели возможности получить информацию об имеющейся задолженности по налогу транспортные средства за 2019 год.

Во избежание подобных ситуаций в настоящее время МФ РК разрабатывается сервис, который позволит автоматически рассчитать сумму налога, подлежащую уплате в бюджет за фактическое количество месяцев владения автомобилем при снятии с регистрационного учета, что в свою очередь позволит минимизировать риски неуплаты налогов при снятии с учета транспортного средства. Срок окончания разработки данного сервиса – 15 ноября текущего года.

Органами государственных доходов на постоянной основе проводится разъяснительная работа по исполнению налогового обязательства, в том числе

№ исх: 001-ЖТ/Д-5344 от:
22.10.2020

публикация в средствах массовой информации для улучшения налоговой грамотности среди населения

МФ РК продолжают работы по дальнейшей цифровизации налогового администрирования и упрощения уплаты налогов.

С уважением,
Министр

Е. Жамаубаев

исп. Карлов Р.Г., тел. 71-79-12